

Kopie

Afgeleverd aan: mr. BOUJDAINI Anissa

art. 792 Ger. W.

Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

0000000000

Uitgifte

Repertoriumnummer
2026/ 1746
Datum van uitspraak
09 maart 2026
Rolnummer
2025/KR/72

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op	op	op
€	€	€
BUR	BUR	BUR

- ☐ Registreerbaar
- ☒ Niet registreerbaar

eindarrest

Hof van beroep Brussel

Arrest

Kamer 1N,
burgerlijke zaken

Aangeboden op
Niet te registreren

COVER 01-00004778894-0001-0019-01-01-1

1. DE BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de Minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Buitenlandse Handel, en de Federale Culturele Instellingen, met kantoren te 1000 Brussel, Karmelietenstraat 15, ON 0252.796.351, appellant,

vertegenwoordigd door mr. DANIELS Daisy en mr DE MAEYER Lorane loco mr DE MAEYER Patrik, advocaat te 1160 OUDERGEM, Tedescolaan 7

tegen :

1. [REDACTED], geboren op [REDACTED] te [REDACTED] van Palestijnse origine en onbepaalde nationaliteit;

2. [REDACTED], geboren op [REDACTED] te [REDACTED], van Palestijnse origine en onbepaalde nationaliteit;

3. [REDACTED], geboren op [REDACTED] te [REDACTED], van Palestijnse origine en onbepaalde nationaliteit;

4. [REDACTED], geboren op [REDACTED] te [REDACTED], van Palestijnse origine en onbepaalde nationaliteit;

Geïntimeerden, allen verblijvende te Gaza, Palestina, zonder vaste verblijfplaats, woonplaats kiezende op het kantoor van hun raadsman;

vertegenwoordigd door mr. BOUJDAINI Anissa, advocaat te 2060 ANTWERPEN, Rotterdamstraat 53

5. [REDACTED] geboren op [REDACTED] te [REDACTED], van Palestijnse origine en onbepaalde nationaliteit, [REDACTED], verblijvende aan de [REDACTED];

Geïntimeerde;

vertegenwoordigd door mr. BOUJDAINI Anissa, advocaat te 2060 ANTWERPEN, Rotterdamstraat 53

I. Procedure voor het hof

1. Het hof heeft kennis genomen van de stukken van de rechtspleging, in het bijzonder van:

- de inleidende dagvaarding, op verzoek van de [REDACTED] betekend aan de Belgische Staat op 11 augustus 2025 (zaak 2025/80/C),
- het verzoekschrift vrijwillige tussenkomst, voor de [REDACTED] neergelegd ter griffie van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel op 27 augustus 2025 (zaak 2025/80/C),
- de inleidende dagvaarding, op verzoek van [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED] betekend aan de Belgische Staat op 8 augustus 2025 (zaak 2025/81/C),
- het verzoekschrift vrijwillige tussenkomst, voor [REDACTED] neergelegd ter griffie van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel op 12 september 2025 (zaak 2025/81/C),
- het vonnis van de 10de kamer van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (gevoegde zaken 2025/80/C en 2025/81/C), gewezen op 22 oktober 2025,
- het verzoekschrift hoger beroep, voor de Belgische Staat neergelegd ter griffie van dit hof op 28 november 2025,
- het proces-verbaal van de openbare zitting van 15 december 2025 waarin conclusietermijnen werden bepaald,
- de “beroepsbesluiten”, voor de Belgische Staat neergelegd ter griffie van dit hof op 9 januari 2026,
- de “syntheseconclusie in hoger beroep”, voor de consorten [REDACTED] neergelegd ter griffie van dit hof op 23 januari 2026,
- de stukkenbundel, voor de consorten [REDACTED] neergelegd ter griffie van dit hof op 23 januari 2026,
- de stukkenbundel, voor de Belgische Staat neergelegd ter griffie van dit hof op 9 januari 2026.

2. Op de openbare zitting van 17 februari 2026:

- hebben mr. Daisy Daniels en Lorane De Maeyer gepleit voor de Belgische Staat,
- heeft mr. Anissa Boujdaini gepleit voor de consorten [REDACTED]
- werden de debatten gesloten,
- werd de zaak in beraad genomen.

3. De procedure verliep met inachtneming van de toepasselijke bepalingen van de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, inzonderheid artikel 24 van die wet.

II. Schets van het geschil

4. Op basis van de door partijen voorgelegde conclusies en stukken, kunnen de relevante feiten die ten grondslag liggen aan het geschil in deze zaak als volgt worden samengevat.

5. [REDACTED] en [REDACTED] zijn de ouders van [REDACTED] en [REDACTED] en [REDACTED]. Het hele gezin heeft verblijfplaats in de Gazastrook, met uitzondering van [REDACTED], die voor het Belgische grondgebied een tot 3 februari 2028 geldige titel voor verblijf heeft. Hij is gehuwd met een vrouw met de Nederlandse nationaliteit.

6. Op 22 januari 2024 diende het gezin [REDACTED] een aanvraag voor humanitaire visa in. Die aanvraag werd op 10 januari 2025 goedgekeurd.

7. Op 30 januari 2025 schreef de [REDACTED] een eerste maal het Crisiscentrum van de Belgische overheidsdienst buitenlandse zaken aan om te informeren naar de mogelijkheid zijn familieleden uit Gaza te evacueren, gelet op het feit dat zij humanitaire visa voor België verkregen.

Het Crisiscentrum antwoordde diezelfde dag dat België op dat moment enkel bijstand kon geven aan Belgen, erkende vluchtelingen en hun kerngezinsleden met een geldig visum zodat de familieleden van de [REDACTED] niet in aanmerking kwamen voor bijstand vanwege België. Tevens werd gesteld:

“De situatie is erg volatiel en kan natuurlijk veranderen in de komende weken. Wij kunnen u verzekeren dat de Belgische autoriteiten de situatie van nabij opvolgen.”

8. Op 13 februari 2025 schreef de [REDACTED] opnieuw het Crisiscentrum van de Belgische overheidsdienst buitenlandse zaken aan, waarin hij te kennen gaf dat zijn familieleden een humanitair visum voor België verkregen maar dat hij in onduidelijkheid bleef over de mogelijkheid hen uit de Gazastrook te evacueren. Hij verzocht om zijn familieleden *“op de evacuatielijst te plaatsen”* (het Belgische consulaat in Jeruzalem zou die verbintenis zijn aangegaan).

Op diezelfde dag antwoordde het Crisiscentrum van de FOD buitenlandse zaken dat het [REDACTED] weliswaar het recht had het Belgische grondgebied te betreden op grond van humanitaire visa maar dat zij geen aanspraak kunnen maken op hulp van de Belgische overheden om de Gazastrook te verlaten.

9. Op 21 mei 2025 richtte de advocaat van de heer [REDACTED] een mail tot het Crisiscentrum met de vraag om het gezin [REDACTED] op de evacuatielijst te plaatsen.

Op 4 juni 2025 deelde het Crisiscentrum mee niet op die vraag te kunnen ingaan en herhaalde het dat het gezin wel gerechtigd was op binnenkomst in België maar dat de Belgische Staat niet zou interveniëren om hen naar België te brengen. In een mail van 7 juli 2025 verduidelijkte het Crisiscentrum dat de regering in oktober 2023 de categorieën van personen vastlegde die gerechtigd zijn op evacuatie, met name: Belgen, erkende vluchtelingen en hun wettelijke levenspartner en kinderen ten laste met een visum of verblijfsvergunning. Er werd op gewezen dat nog geen andere beslissing werd genomen door de regering en dat verder werd gewerkt aan de evacuatie van de aangewezen categorieën (500 personen zouden al zijn geëvacueerd, de lijst van te evacueren personen zou er nog 500 bevatten). De vraag tot bijstand voor het gezin [REDACTED] werd opnieuw afgewezen.

10. Op 9 juli 2025 stelde de advocaat van de consorten [REDACTED] de Belgische Staat in gebreke en verzocht ze hen op de evacuatielijst te plaatsen en de Israëlische autoriteiten ervan in te lichten dat het gezin gerechtigd was naar België te reizen en er te verblijven.

III. Procedure in eerste aanleg

11. Aangezien de Belgische Staat niet op die vragen inging, dagvaardden [REDACTED] [REDACTED] en [REDACTED] op 8 augustus 2025 de Belgische Staat voor de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg, zetelend in kortgeding. Op 11 augustus 2025 deed de [REDACTED] hetzelfde. De heer [REDACTED] kwam in beide procedures vrijwillig tussen.

De consorten [REDACTED] vorderden:

“Verweerder te laten veroordelen om binnen 24 uur na betekening van de tussen te komen beschikking eisers in te schrijven op de evacuatielijst beheerd door het Crisiscentrum, en om vervolgens binnen de 24 uur de Israëlische autoriteiten en de Egyptische, Jordaanse of andere bevoegde autoriteiten via haar officiële diplomatieke kanalen (a priori haar ambassades in Tel Aviv, Caïro en Amman en haar consulaat in Jeruzalem) en op de door haar passend geachte wijze ervan in kennis stellen dat de eisers:

- momenteel in de Gazastrook verblijven,*
 - alle nodige inreisvisa voor België hebben verkregen,*
 - toestemming hebben gevraagd aan de bevoegde autoriteiten om de Gazastrook via Egypte of Jordanië te verlaten om naar België te reizen, en*
 - bereid zijn een juridisch bindende toezegging te doen om Egypte of Jordanië zo snel mogelijk te verlaten, zodra zij de Gazastrook daadwerkelijk hebben verlaten;*
- en verder een antwoord bieden op elk verzoek van de Israëlische, Jordaanse en Egyptische autoriteiten om informatie over eisers en eisers informeren over hun antwoord op elk verzoek om informatie van de Israëlische, Jordaanse en Egyptische autoriteiten;*

En dit onder verbeurte van een dwangsom van €5000,- per dag dat hieraan geen gevolg wordt gegeven;”

12. De eerste rechter meende dat het voorwerp van de vordering in wezen beperkt was tot de vraag opgenomen te worden op een evacuatielijst maar dat die eventuele opnameplicht voor de Belgische Staat geen verbintenis meebracht om bepaalde evacuaties te organiseren. De eerste rechter noemde dat laatste juridisch onmogelijk (wegens de afhankelijkheid van medewerking van andere landen) en praktisch te zeer afhankelijk van de concrete omstandigheden ter plaatse. Tevens oordeelde de voorzitter dat de consorten [REDACTED] zich beriepen op een subjectief recht, zodat de burgerlijke rechter rechtsmacht heeft. De voorzitter vervolgde dat de spoedeisendheid redelijkerwijze niet kon betwist worden, dat de consorten [REDACTED] slechts een voorlopige maatregel vorderden en dat zij over een voldoende schijn van recht beschikten.

De voorzitter meende dat uit het feit dat de overheid een humanitair visum verleende, voortvloeit dat diezelfde overheid het nodige moet doen om ervoor te zorgen dat er ook effectief kan worden genoten van dat visum. Dat oordeel werd gesteund op de beginselen van behoorlijk bestuur, de zorgvuldigheidsplicht van het buitencontractuele aansprakelijkheidsrecht (artikelen 6.5 en 6.6 van het Burgerlijk Wetboek) en de mensenrechtelijke plichten die verbonden zijn aan het overheidshandelen (artikelen 1, 2 en 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (hieronder: ‘EVRM’)), plichten die in deze zaak insjielden doordat de Belgische Staat de preciaire situatie van de consorten [REDACTED] en hun band met België erkende op het moment dat hen een humanitair visum werd verleend. De gevraagde maatregel werd beschouwd als een vraag tot beperkte consulaire bijstand die geen strijdigheid meebracht met het internationale recht, de belangen van België niet zou schaden en geen onredelijk zware lasten op België zou leggen.

De voorzitter besloot dat de weigering van de Belgische Staat om de consorten [REDACTED] op de evacuatielijst te plaatsen niet proportioneel en bijgevolg onwettig is.

De Belgische Staat werd veroordeeld om de heren [REDACTED] en [REDACTED] en mevrouw [REDACTED] en [REDACTED] binnen 72 uur na betekening van het vonnis op de evacuatielijst te plaatsen en de aldus aangepaste lijst over te maken aan de bevoegde Israëlische, Egyptische, Jordaanse of andere bevoegde autoriteiten. Dat alles onder verbeurte van een dwangsom van 1.000 euro per dag vertraging, met een plafond aan te verbeuren dwangsommen van 500.000 euro.

13. Het bestreden vonnis werd volgens de verklaringen van de partijen ter zitting niet betekend en vrijwillig uitgevoerd door de Belgische Staat.

IV. Vorderingen in hoger beroep

14. De Belgische Staat formuleert volgende vordering:

“In hoofdde: het ingestelde beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren en dienvolgens de beschikking van 22 oktober 2025 van de Voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel, zetelend in kortgeding, te vernietigen en opnieuw recht doende:

*o in hoofdde, de vordering van de geïntimeerden af te wijzen bij gebrek aan rechtsmacht;
o in ondergeschikte orde, de vordering van de geïntimeerden af te wijzen als onontvankelijk, minstens ongegrond;*

- In ondergeschikte orde: het incidenteel beroep van de geïntimeerden af te wijzen als ongegrond;

- In meest ondergeschikte orde, de gevorderde dwangsom te willen verminderen en het totaalbedrag van de dwangsommen te willen plafonneren;

- In ieder geval, de kosten van de procedure in eerste aanleg en in graad van beroep, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoedingen ten belope van het minimumbedrag conform artikel 1022, vierde lid Ger.W., ten laste te leggen van de geïntimeerden.”

15. De consorten [REDACTED] vragen het volgende:

“IN HOOFDORDE

- het ingesteld hoger beroep van appellant minstens ongegrond te verklaren;

- de bestreden beschikking van 22 oktober 2025 van de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel in de samengevoegde zaken met rolrs. 25/80/C en 25/81/C te bevestigen en dus te behouden voor zover de bestreden beschikking appellant ertoe veroordeelt eerste, tweede, derde en vierde geïntimeerden, zijnde [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED] op de evacuatielijst te plaatsen met het oog op evacuatie uit Gaza, Palestina, binnen de 72 uur na de betekening van de beschikking van de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel van 22 oktober 2025; en

de aldus aangepaste evacuatielijst binnen de 72 uur na de plaatsing van geïntimeerden op de evacuatielijst over te maken aan de Israëlische, Egyptische, Jordaanse of andere bevoegde autoriteiten via haar officiële diplomatieke kanalen;

- bij wijze van incidenteel hoger beroep de bestreden beschikking te hervormen wat betreft het overige door geïntimeerden gevraagde in hun oorspronkelijke vordering op niveau van eerste aanleg en aldus verder toe te kennen waar zij verzoeken appellant ertoe te veroordelen de betrokken Israëlische, Egyptische, Jordaanse of andere bevoegde autoriteiten via haar officiële diplomatieke kanalen ervan in kennis te stellen dat geïntimeerden:

- momenteel nog steeds in Gaza verblijven;*
- alle nodige inreisvisa voor België hebben verkregen;*
- toestemming hebben gevraagd aan de bevoegde autoriteiten om de Gazastrook via Egypte of Jordanië te verlaten om naar België te reizen, en*

- *bereid zijn een juridisch bindende toezegging te doen om Egypte of Jordanië zo snel als mogelijk, rekening houdend met eventueel door deze betrokken buitenlandse autoriteiten vereiste maximumtermijnen, te verlaten van zodra zij de Gazastrook daadwerkelijk hebben kunnen verlaten*

IN ONDERGESCHIKTE ORDE

- *het ingesteld hoger beroep van appellant minstens ongegrond te verklaren;*
- *de bestreden beschikking van 22 oktober 2025 van de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel in de samengevoegde zaken met rolnrs. 25/80/C en 25/81/C te bevestigen en dus te behouden;*
- *en aldus de veroordeling te bevestigen van de Belgische Staat tot het plaatsen van eerste, tweede, derde en vierde geïntimeerden, zijnde [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED] op de evacuatielijst met het oog op evacuatie uit Gaza, Palestina, binnen de 72 uur na de betekening van de beschikking van de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel van 22 oktober 2025; en de aldus aangepaste evacuatielijst binnen de 72 uur na de plaatsing van geïntimeerden op de evacuatielijst over te maken aan de Israëlische, Egyptische, Jordaanse of andere bevoegde autoriteiten via haar officiële diplomatieke kanalen;*

IN IEDER GEVAL

- *voor recht te zeggen dat appellant eerste, tweede, derde en vierde geïntimeerden op de evacuatielijst met het oog op evacuatie uit Gaza, Palestina dient te plaatsen en houden zolang zij tegen hun wil Gaza niet heeft kunnen verlaten;*
- *appellant te veroordelen tot de dwangsom zoals bepaald bij de bestreden beschikking van 22 oktober 2025 van de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel voor zover appellant wenst terug te komen op de vrijwillige uitvoering van de bestreden beschikking;*
- *appellant te veroordelen tot de kosten van de procedure in eerste aanleg en in hoger beroep, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding;*
- *geïntimeerden vrij te stellen van enige kosten in kader van de deze procedure en het voordeel van de pro deo toe te kennen. Teneinde aan te tonen dat zij niet over voldoende middelen beschikt, leggen geïntimeerden bij conclusie het attest van het Bureau voor Juridische Bijstand te Antwerpen neer waaruit blijkt dat zij de aanstelling bekomen hebben van een advocaat in het kader van de kosteloze tweedelijnsbijstand, in de zin van artikel 508/1 van het Gerechtelijk Wetboek (stuk 20-21);”*

V. Beoordeling

A. Ontvankelijkheid hoger beroep

16. Er is geen bewijs van betekening van het bestreden vonnis. De ontvankelijkheid van het hoger beroep wordt niet betwist en er zijn geen ambtshalve op te werpen problemen op dat vlak. De hoger beroepen zijn ontvankelijk.

B. Rechtsmacht

17. De consorten [REDACTED] voeren aan dat zij zich in een schadeverwekkende toestand bevinden en dat die mede aanhoudt door het foutieve (niet-)handelen van de Belgische Staat. Hun vordering beoogt aan de Belgische Staat maatregelen op te leggen om (met meer kans op succes) een einde te kunnen stellen aan die schadeverwekkende situatie. Aldus heeft het geschil betrekking op het subjectieve recht van de consorten [REDACTED] om op te treden tegen een toestand die zij menen te ervaren als zijnde schadeverwekkend voor henzelf.

Een dergelijk geschil valt binnen de rechtsmacht van de gewone rechtbanken en hoven (artikel 144 van de Grondwet).

18. Dat de consorten [REDACTED] geen subjectief recht zouden hebben op consulaire bijstand of de specifiek gevraagde maatregelen, doet aan het bovenstaande geen afbreuk en is een kwestie die deel uitmaakt van de beoordeling van de gegrondheid van hun aanspraken.

C. Draagwijdte van de gevraagde maatregel

19. De consorten [REDACTED] houden verkeerdelijk voor dat de door hen gevraagde maatregelen geen vraag tot consulaire bijstand betreffen en slechts een ‘verwaarloosbare’ inhoud hebben of slechts kleine inspanningen van de Belgische Staat vereisen.

20. Een opname op een evacuatielijst, is geen vrijblijvende actie zonder gevolgen. Een dergelijke, ogenschijnlijk slechts formele, stap houdt in werkelijkheid immers de creatie in van een nieuwe, volwaardige verbintenis voor de Belgische Staat. De opname op een evacuatielijst houdt immers de belofte in dat de Belgische Staat de nodige inspanningen zal leveren om een evacuatie tot stand te brengen en kan niet gescheiden worden van de feitelijke (poging tot) uitvoering die daaraan vervolgens moet worden gegeven. Weliswaar blijft die verbintenis een inspanningsverbintenis waarvan de beoordeling of zij werd nageleefd, ingebed blijft in de specifieke (voor de Belgische Staat zeer beperkende) context dat zij moet worden uitgevoerd op het grondgebied van andere landen en in een zeer gevoelige geopolitieke- en moeilijke veiligheidssituatie, maar dat neemt niet weg dat aan de Belgische Staat een nieuwe verbintenis wordt opgelegd die er voorheen niet was.

De appreciatie van de gevraagde maatregelen moet rekening houden met die onterecht geminimaliseerde draagwijdte van de nieuwe inspanningsverbintenis die een opname op de evacuatielijst creëert.

D. Tekortkoming van de Belgische Staat

1. Algemeen

21. Om aan de Belgische Staat een maatregel te kunnen opleggen, moeten de consorten [REDACTED] aantonen dat zij een voldoende schijn van recht op de gevraagde maatregelen hebben. Dat houdt in dat zij aannemelijk moeten maken dat die plichten op de Belgische Staat rusten op grond van concrete, specifieke wettelijke bepalingen (in de ruime zin van het woord), dan wel dat zij deel uitmaken van wat een normaal zorgvuldige overheid in een gelijkaardige situatie moet doen (algemene zorgvuldigheid en beginselen van behoorlijk bestuur).

22. De consorten [REDACTED] voeren volgende specifieke wettelijke bepalingen aan als zijnde geschonden door de Belgische Staat:

- de artikelen 2 en 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (hieronder: 'EVRM') (recht op leven en recht op een familieleven),
- artikel 12 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, gesloten in de schoot van de Verenigde Naties te New York op 16 december 1966 (hieronder: 'BUPO-verdrag') (recht op vrij verkeer en het recht om landen te verlaten en binnen te komen),
- het Verdrag inzake de voorkoming en de bestraffing van genocide, gesloten in de schoot van de Verenigde Naties te New York op 9 december 1948 (hieronder: 'Genocideverdrag').

2. De vermeende schending van het EVRM en het BUPO-verdrag

23. De gevraagde maatregelen zijn territoriaal te situeren op het grondgebied van Palestina (inzonderheid de Gazastrook), Israël en de omringende landen aangezien de personen ten behoeve van wie die maatregelen worden gevorderd zich in de Gazastrook bevinden en de opname op de evacuatielijst en de ermee samenhangende verbintenissen (van informatieverstrekking aan de bevoegde overheden van andere landen) hun gevolgen ressorteren en moeten geïmplementeerd worden op de genoemde territoria.

Dat de heer [REDACTED] niet in de Gazastrook verblijft maar in België en dat de consorten [REDACTED] zich ook beroepen op diens recht op familieleven (dat vanuit zijn perspectief in België te situeren is), doet daaraan geen afbreuk. De uitvoering en implementatie van de gevorderde handelswijze van de Belgische Staat zou zich moeten

afspelen buiten België en heeft primair betrekking op personen die zich buiten het Belgische grondgebied en buiten de jurisdictie van de Belgische overheden bevinden.

24. Overeenkomstig artikel 1 van het EVRM moet een lidstaat bij dat verdrag de rechten en vrijheden van het EVRM verzekeren aan ieder die binnen de rechtsmacht van die lidstaat valt. Een lidstaat heeft aldus niet de plicht maatregelen te nemen om de in het EVRM opgenomen rechten en vrijheden te beschermen en af te dwingen in het voordeel van personen die zich buiten zijn rechtsmacht bevinden, ook niet indien die personen een zekere band met die lidstaat hebben.

De positieve verplichtingen die de artikelen 2 en 8 van het EVRM zouden meebrengen, kunnen bijgevolg slechts op een staat rusten indien die positieve verplichtingen binnen de handelings- en rechtsmacht van die staat vallen. Als uitgangspunt geldt daarbij dat een staat slechts dwingend kan optreden binnen het eigen territorium aangezien hij de soevereiniteit van andere landen niet mag betreden.

25. Zoals aangegeven, kan aan de gevraagde maatregelen slechts een feitelijke uitwerking en implementatie gegeven worden op de territoria van andere soevereine landen dan België. Die maatregelen kunnen dan ook niet als positieve verplichtingen onder de artikelen 2 en 8 van het EVRM aan België worden opgelegd. Zo niet, zou aan de artikelen 2 en 8 van het EVRM voor de Belgische overheden een extraterritoriale werking worden gegeven, in strijd met artikel 1 van het EVRM en met als gevolg dat België de internationale rechtsorde tussen de staten zou schenden door te interveniëren in aangelegenheden die tot de rechtsmacht en soevereiniteit van andere landen horen.

26. De artikelen 2 en 8 van het EVRM bevatten dan ook geen positieve verplichting van de Belgische Staat ten aanzien van de in Gaza verblijvende consorten [REDACTED]. De consorten [REDACTED] hebben op grond van die bepaling geen schijn van recht op de gevraagde maatregelen.

27. In zoverre de consorten [REDACTED] hun vordering steunen op artikel 12 van het BUPO-verdrag, geldt mutatis mutandis hetzelfde. Ook dat verdrag kan voor een lidstaat slechts verplichtingen meebrengen die binnen het territorium of de rechtsmacht van de betrokken lidstaat kunnen gebracht worden (zie artikel 2 van het BUPO-verdrag). Aangezien dat in deze zaak niet het geval is, kunnen de consorten [REDACTED] zich niet op de rechten en vrijheden van het BUPO-verdrag beroepen om de in deze zaak gevorderde maatregelen van de Belgische Staat af te dwingen.

28. Aan dat alles wordt geen afbreuk gedaan door het feit dat de Belgische Staat humanitaire visa verleende aan de in de Gazastrook verblijvende consorten [REDACTED]. Dat gegeven brengt weliswaar mee dat zij het recht hebben om het grondgebied van België te betreden en in België te verblijven, maar dat volstaat uiteraard niet om te besluiten dat zij zich effectief op het Belgische grondgebied bevinden (dat is immers enkel een materieel-

geografische feitelijkheid), noch dat de Belgische overheden rechtsmacht over hen kunnen uitoefenen (zonder de soevereiniteit van andere landen te schenden).

Het verlenen van een humanitair visum is slechts een uiting van de rechtsmacht die de Belgische overheden hebben om de toegang tot en het verblijf binnen België te regelen maar niets meer: het bezit van een humanitair visum op zich maakt van de begunstigten nog geen ingezetenen van België, noch verleent het aan België de mogelijkheid of plicht maatregelen (anders dan de eigenlijke toelating tot België op zich, die enkel aan de Belgische grens tot uiting kan worden gebracht) ten behoeve van die personen te nemen. De humanitaire visa veranderen niet dat België feitelijk en juridisch niet in staat is eenzijdig en op eigen kracht maatregelen te nemen. In die omstandigheden kan aan België geen verbintenis worden opgelegd toch dergelijke maatregelen te nemen.

29. Dat neemt niet weg dat België buiten die harde plicht de mogelijkheid heeft om middels de hefboomen die het internationale en diplomatieke recht biedt inspanningen te leveren om de situatie van bepaalde personen te verbeteren, maar die mogelijkheid is – ook ten aanzien van de begunstigten van een humanitair visum – een gunstverlening die in beginsel volledig aan de appreciatievrijheid van de overheid overgelaten is en niet kan afgedwongen worden op grond van de genoemde verdragsbepalingen. Die bepalingen bevatten die positieve handelingsplicht niet.

De correcte uitoefening van de genoemde appreciatievrijheid kan wel aan een rechterlijke controle onderworpen worden, zoals ieder overheidshandelen maar dat moet gebeuren binnen de plichten die de algemene zorgvuldigheidsnorm en de beginselen van behoorlijk bestuur meebrengen (op de invulling waarvan de mensenrechtelijke bepalingen die België binden wel een invloed hebben nu zij fundamentele van de Belgische rechtsorde vormen en bijgevolg het behoorlijk overheidsoptreden mede inhoudelijk determineren), waarop hieronder wordt ingegaan.

3. De vermeende schending van het genocideverdrag

30. De consorten ██████████ kunnen hun aanspraken evenmin op het Genocideverdrag steunen.

Dat verdrag legt aan de lidstaten ervan de plicht op om het misdrijf van genocide te voorkomen en bestraffen (artikel 1 van dat verdrag).

De draagwijdte van de preventieve plicht is niet te situeren op het niveau van de individuele slachtoffers van een genocide en houdt niet in dat feitelijke, geïndividualiseerde beschermingsmaatregelen moeten worden genomen ten aanzien van concrete personen. De preventieplicht is van publiek internationaalrechtelijke aard en te situeren op het niveau van de verhouding tussen landen en het nemen van collectieve maatregelen ten aanzien van de

(dreigende) pleger(s) van genocide. Het Genocideverdrag is geen bron van verplichtingen ten gunste van de slachtoffers van genocide. Een individueel slachtoffer van genocide kan aan het Genocideverdrag dan ook geen recht op bescherming en bijstand ontleen, zeker niet ten aanzien van een land op wiens territorium het zich niet bevindt en welk land geen feitelijke en/of juridische handelingsmacht heeft op het grondgebied waar de genocide wordt of dreigt te worden gepleegd.

31. Een individuele evacuatieplicht (of het nemen van maatregelen ter voorbereiding of faciliteren daarvan) kan bijgevolg niet aan het Genocideverdrag ontleend worden. De lijn van een dergelijke evacuatieplicht doortrekken zou enerzijds tot een praktisch en feitelijk onmogelijk uit te voeren operatieplicht voor het betrokken land leiden en zou bovendien de problematiek van het geweldconflict en de genocide nog kunnen versterken. Die maatregel zou dus eerder de doelstellingen van het Genocideverdrag ondermijnen dan ze te bevorderen.

32. Ten slotte zij opgemerkt dat het Genocideverdrag niet tot voorwerp heeft de humanitaire hulpverlening vanwege staten te reguleren of dienaangaande verbintenissen in het leven te roepen. Een (voorbereiding van een) evacuatie betreft een maatregel van humanitaire hulpverlening maar is geen maatregel ter preventie van genocide in de zin van het Genocideverdrag.

Ook daaruit volgt dat de door de consorten [REDACTED] beoogde maatregelen buiten de werkingssfeer van het Genocideverdrag vallen zodat dat verdrag geen rechtsgrond kan vormen voor hun aanspraken.

4. Zorgvuldig handelen en beginselen van behoorlijk bestuur

33. Nu er geen specifieke rechtsregels zijn op basis waarvan de Belgische Staat een plicht heeft inspanningen ten behoeve van de consorten [REDACTED] te leveren of te garanderen teneinde hen vanuit de Gazastrook naar België te brengen, rest de vraag of die plicht toch op de Belgische Staat rust als gevolg van de invulling die moet worden gegeven aan de algemene zorgvuldigheidsplicht en de beginselen van behoorlijk bestuur, rekening houdend met alle concrete elementen van de voorliggende zaak.

34. De consorten [REDACTED] zijn van oordeel dat uit het verlenen van een humanitair visum voortvloeit dat België ook de nodige inspanningen moet leveren om dat humanitair visum niet te laten verworden tot een nutteloos document dat door de feitelijke omstandigheden dode letter blijft. Zij menen de dat Belgische Staat door het verstrekken van die visa verwachtingen schiep (gerechtvaardigd vertrouwen) dat aan de familieleden [REDACTED] bijstand zou worden geboden om effectief naar België te komen en dat een normaal zorgvuldige overheid die in de gegeven omstandigheden een humanitair visum zou

verstrekken ook de taak op zich zou nemen om de begunstigden van dat visum hulp te verlenen teneinde dat visum in de praktijk te kunnen brengen.

35. Voor de beoordeling van die argumentatie moet voor ogen gehouden worden dat de consorten [REDACTED] gebruik wensen te maken van twee gunsten vanwege de Belgische Staat waarbij er geen specifieke wettelijk basis is die de Belgische Staat zou verplichten die gunsten te verlenen. Het gaat enerzijds om het verlenen van een humanitair visum en anderzijds om hulp aan de [REDACTED] om van de Gazastrook naar België te reizen.

De consorten [REDACTED] erkennen dat zij aldus een dubbele gunstmaatregel inroepen. Zij bevestigen dat zij in beginsel geen recht hebben op consulaire bijstand nu zij niet in het toepassingsgebied ervan zijn begrepen, zoals omschreven door artikel 75 van het Consulair Wetboek van 21 december 2013.

36. In tegenstelling tot wat de consorten [REDACTED] voorhouden, is er in beginsel geen enkel verband tussen beide gunsten. Het verlenen van de ene brengt de andere geenszins mee. Wie een humanitaire visum krijgt toegekend, blijft zelf ten volle verantwoordelijk en soeverein om te oordelen of en hoe daar gebruik van zal worden gemaakt en moet zelf de inspanningen leveren om dat visum in de praktijk om te zetten. Aan het verlenen van een humanitair visum zijn op zich geen bijkomende verbintenissen voor de Belgische Staat verbonden. Het betreft slechts een administratieve regeling voor de toegang tot en het verblijf in België, maar heeft geen betrekking op de verplaatsing naar de Belgische grens en verleent dienaangaande geen rechten. Een humanitair visum vraagt dan ook geen 'uitvoering' door de Belgische Staat zoals de consorten [REDACTED] verkeerdelijk aannemen, maar is in essentie passief van aard: de Belgische overheden zullen de betrokkene toelaten op het grondgebied als die zich aanbiedt, maar moeten er niet voor zorgen dat die betrokkene zich effectief aanbiedt of kan aanbieden.

37. De consorten [REDACTED] maken aannemelijk dat zij zich in een situatie bevinden die een praktische uitvoering van het humanitair visum quasi onmogelijk maakt. De oorlogssituatie, de scherpe controle en maatregelen door het Israëliëse regime en de enorme barrières voor een normaal, vrij verkeer van personen zijn algemeen gekend. De Belgische Staat ontkent dat niet.

Die elementen brengen evenwel niet mee dat de Belgische Staat de plicht heeft om aan de consorten [REDACTED] bijstand te verlenen om de Gazastrook te verlaten. De bron van de moeilijkheden die de consorten [REDACTED] moeten overwinnen, ligt niet bij de Belgische Staat en het is in principe niet de taak van de Belgische Staat (en het behoort waarschijnlijk ook niet tot zijn mogelijkheden) om die obstakels uit de wereld te helpen.

38. Net zoals de eerste gunst – het verlenen van een humanitair visum – hoort het verlenen van de tweede gunst – bijstand bij het reizen naar België – tot de zeer ruime discretionaire appreciatiebevoegdheid van de daartoe bevoegde Belgische overheden van

de uitvoerende macht. Die zeer ruime beoordelingsvrijheid is inherent aan het gegeven van een gunst, in tegenstelling tot door de regelgeving geregelde rechten en plichten, waar er striktere grenzen aan het overheidsgezag zijn om de eenvoudige reden dat die overheid zichzelf regels heeft opgelegd. Bij een extralegale gunst zijn er geen dergelijke specifieke grenzen.

Het is de rechterlijke macht in beginsel verboden om de appreciatievrijheid van de uitvoerende macht over te nemen en het eigen oordeel in de plaats van dat van die laatste te plaatsen. Slechts als de grenzen van de beoordelingsvrijheid kennelijk zijn overschreden, kan er sprake zijn van een onrechtmatig overheidsoptreden dat door de rechter kan worden gecorrigeerd door het opleggen van (preventieve) maatregelen of het bevelen van een herstel.

Rekening houdend met de genoemde, zeer ruime, grenzen van de beoordelingsvrijheid waarover de Belgische Staat in deze zaak beschikt, zullen de voorwaarden voor een rechterlijk ingrijpen uiterst zelden vervuld zijn.

39. In deze zaak zijn ze niet vervuld. De Belgische Staat heeft niet op een kennelijk onredelijke wijze invulling gegeven aan haar engagement bijstand te verlenen aan personen die zich in de Gazastrook bevinden door die te beperken – zoals nog steeds het geval blijkt te zijn – tot personen die in principe begunstigten kunnen zijn van consulaire bijstand, zoals in het Consulair Wetboek vastgelegd, en hun kernegezinsleden.

Daarmee handelde de Belgische Staat binnen wat normaal kan verwacht worden nu het in essentie een toepassing betreft van de Belgische regelgeving (met een schijnbaar beperkte uitbreiding van de in aanmerking komende personen).

Hoewel de humanitaire noodtoestand in de Gazastrook uitermate ernstig was en daar op heden nog geen einde aan lijkt te zijn gekomen, volstaat dat gegeven op zich niet om het als een plicht van de Belgische Staat te beschouwen (voortvloeiend uit de algemene zorgvuldigheidsplicht) andere personen bijstand te verlenen dan degene die vermeld zijn in het Consulair Wetboek. De Belgische Staat heeft immers slechts beperkte middelen en is tevens een eerder kleine speler op het internationale toneel die weinig harde hefboomen in handen heeft om andere landen tot bepaalde acties of medewerking te brengen, zelfs niet als daarvoor beroep wordt gedaan op gelijkgezinde staten, die evenmin belangenloos inspanningen leveren.

Het lijkt in die context een aanvaardbare opportuniteitsinschatting en beleidsbeslissing om de beschikbare middelen te concentreren op de personen die een intensere band hebben met België. De consorten [REDACTED] voeren en tonen trouwens niet aan dat andere – met België vergelijkbare – landen ruimere evacuatie-inspanningen leveren. Zij geven dan ook geen inzicht in wat normaal zorgvuldige landen in vergelijkbare omstandigheden doen.

Dat de Belgische Staat geen belangenafweging zou hebben gemaakt, is geen correcte voorstelling van zaken nu een beleidsbeslissing inherent een belangenafweging inhoudt. Dat die belangenafweging anders is dan gewenst, is niet gelijk te stellen met de afwezigheid van een belangenafweging. Voorts is het aanvaardbaar dat de beleidsbeslissing zich situeert op het niveau van het omschrijven van categorieën van begunstigde personen en dat vervolgens individuele beslissingen worden geënt op die categorieën. Een dergelijke werkwijze is efficiënter, sneller en een voldoende dam tegen een arbitrair handelen. Het is een acceptabele manier van werken in de gegeven omstandigheden en afdoende transparant ten aanzien van alle mogelijke betrokkenen. De Belgische Staat heeft zijn beleidsbeslissing meegedeeld aan de consorten [REDACTED] (via de heer [REDACTED]) en uiteengezet dat de consorten [REDACTED] niet tot de begunstigde categorieën behoren, daarmee heeft de Staat een afdoende en draagkrachtige motivering aan zijn beslissing gegeven.

Een schending van de algemene zorgvuldigheidsplicht of de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, wordt dan ook niet aannemelijk gemaakt.

40. Het feit dat de Belgische Staat aan de consorten [REDACTED] een humanitair visum verleende en dat zij een dicht familielid met verblijfsrecht in België hebben, doet aan de bovenstaande appreciatie geen afbreuk. Die gegevens volstaan niet om de beleidsbeslissing van de Belgische Staat alsnog als onrechtmatig te bestempelen.

Op het eerste gezicht is er enige inconsequentie en tergende kant aan het feit dat de Belgische Staat een humanitair visum verleent aan personen waarvan geweten is dat zij zich in een feitelijke toestand bevinden die het zeer moeilijk maakt dat visum in de praktijk te brengen.

Dat is evenwel slechts het geval indien men een direct verband legt tussen een humanitair visum en een bijstandsplicht. Zoals hierboven aangegeven, is dat verband er evenwel niet en kan men aan een humanitair visum niet de verwachting koppelen dat ook bijstand zal worden verleend.

Tevens moet men rekening houden met de voortdurende wijziging van de feitelijke omstandigheden die zich buiten de wil en macht van de Belgische Staat bevinden en waardoor de overheid in ieder geval niet bij machte is onverkort consequent te handelen. De Staat is niet noodzakelijk in staat om een bepaalde beslissing te laten volgen door een gewenste vervolgbeslissing en het is voorzienbaar dat de Staat soms zal moeten terugkomen op eerdere (informele) toezeggingen. In die context mag niet lichtzinnig tot het scheppen van een gewettigd vertrouwen worden besloten, de veranderlijkheid van de situatie en het externe karakter ervan ten aanzien van de Belgische Staat, sluiten dat zelfs in grote mate uit.

Met het verlenen van een humanitair visum heeft de Belgische Staat enkel aangegeven dat het opportuun wordt geacht dat de familie [REDACTED] tot het Belgische grondgebied wordt

toegelaten en hier kan verblijven indien zij zich aan de grens zouden aanbieden, maar niet dat het ook opportuun is dat aan hen buiten het Belgische grondgebied bijstand wordt verleend.

Het ogenschijnlijk inconsequent handelen van de Belgische Staat verdwijnt indien men voor ogen houdt dat beide opportuniteitsbeslissingen in beginsel geen afdwingbare verplichtingen zijn, maar slechts gunsten, gunsten die in principe onafhankelijk van elkaar bestaan. Het kan de Belgische Staat niet ten kwade geduid worden een gunst te verlenen zonder die vergezeld te laten gaan van een tweede gunst. De begunstigde heeft door het verlenen van een eerste gunst geen gerechtvaardigde verwachting op de tweede gunst aangezien die volledig onderworpen blijft (en moet blijven) aan de aan die tweede gunst eigen appreciatie (en afwezigheid van dwingende plicht ze te verlenen). Tevens heeft een eventuele informele belofte steeds een precair karakter. Het aangehaalde telefonisch bericht van het Belgische consulaat te Jeruzalem naar de heer [REDACTED] – als het al als bindend ten aanzien van de Belgische Staat zou kunnen worden beschouwd – volstaat dan ook niet om te kunnen spreken van een gewettigd vertrouwen of een (voortdurend) bindende verbintenis van de Belgische Staat waarop de Belgische Staat niet zou mogen terugkomen.

41. Er moet besloten worden dat ook uit de algemene beginselen waaraan het overheidshandelen onderworpen is, geen verplichting voortvloeit aan de consorten [REDACTED] bijstand te verlenen onder de vorm van (voorbereidende handelingen voor) een evacuatie.

5. Besluit

42. Uit het bovenstaande volgt dat de consorten [REDACTED] niet aantonen dat zij een schijn van recht op het verlenen van de door hen gevraagde bijstand hebben. Hun vordering is dan ook ongegrond.

E. Gerechtskosten

43. De consorten [REDACTED] zijn als in het ongelijk gestelde partijen gehouden tot de gerechtskosten. Zij tonen evenwel aan dat zij genieten van juridische tweedelijsbijstand, zodat zij momenteel vrijgesteld zijn van een bijdrage aan het Begrotingsfonds juridische tweedelijsbijstand en van de betaling van de rolrechten hoger beroep. De rechtsplegingsvergoedingen moeten voor iedere aanleg op het minimumbedrag voor een niet in geld waardeerbare vordering worden begroot.

VI. Beslissing

**OM DEZE REDENEN,
HET HOF,**

Rechtsprekend na tegenspraak.

Verklaart het hoger beroepen ontvankelijk.

Doet het bestreden vonnis teniet.

Verklaart de vorderingen van [REDACTED], de [REDACTED], de heer [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED], ongegrond.

Veroordeelt [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] en de [REDACTED] samen tot betaling aan de Belgische Staat van:

- 117,73 euro (rechtsplegingsvergoeding eerste aanleg),
- 117,73 euro (rechtsplegingsvergoeding hoger beroep).

Zegt dat de overige gerechtskosten ten laste vallen van [REDACTED], de heer [REDACTED], de [REDACTED], [REDACTED] en de [REDACTED] maar dat zij op heden niet ten laste van hen worden vereffend nu zij genieten van juridische tweedelijsbijstand.

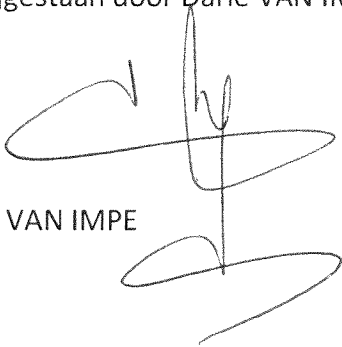

Aldus gevonnist en uitgesproken ter openbare terechtzitting van de burgerlijke **eerste kamer**
N van het hof van beroep te Brussel, op **9 maart 2026**,

waar aanwezig waren en zitting hielden :

Henri STORME,
bijgestaan door Darie VAN IMPE,

D. VAN IMPE

Raadsheer,
Griffier.

H. STORME

